

Sygn. akt I C 1785/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Karol Smaga

Protokolant: Sylwia Niżnik

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej
w W.

o zapłatę

I. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 304,42 złotych (trzysta cztery złote czterdzieści dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 stycznia 2012 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwotę 107 (sto siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1785/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 maja 2012 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. – reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego S. S. (pełnomocnictwo - k. 7) – wniosła przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o:

1. zasądzenie na jej rzecz kwoty 304,42 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 6 listopada 2011 do dnia zapłaty,
2. zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. – reprezentowana przez pełnomocnika radcę prawnego G. R. (pełnomocnictwo – k. 55) - wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 października 2011 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której został uszkodzony samochód marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do P. P. i D. P. (bezsporne).

Sprawca opisanej wyżej kolizji był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) Spółce Akcyjnej w W. (bezsporne).

W dniu 14 listopada 2011 roku samochód marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) został przyjęty do naprawy przez A. (...) sp.j. (...). W. i T. W.. Naprawa została zakończona w dniu 16 listopada 2011 roku (bezsporne, potwierdzone arkuszem naprawy – k. 29).

W dniu 14 listopada 2011 roku została zawarta pomiędzy P. P. a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. umowa najmu pojazdu zastępczego na czas trwania naprawy, nie dłużej niż 15 dni roboczych (umowa najmu – k. 24-26). P. P. w okresie naprawy wynajmował samochód zastępczy marki S. (...) (bezsporne). Został mu okazany cennik (...) ((...)), z którego treścią się zapoznał. P. P. skorzystał z oferty samochodu zastępczego oferowanego w zakładzie, w którym dokonywał naprawy uszkodzonego samochodu i w związku z tym nie interesował się, jakie ceny najmu samochodu zastępczego oferują inne firmy (cennik – k. 22, zeznania świadka P. P. – k. 173).

W dniu 21 grudnia 2011 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wystawiła fakturę za wynajem w/w samochodu na kwotę 804,42 złotych brutto (faktura VAT – k. 21).

W dniu 14 listopada 2011 roku pomiędzy P. P. a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowa cesji wierzytelności – prawa zwrotu kosztów z tytułu najmu auta zastępczego w związku ze szkodą komunikacyjną z 4 października 2011 roku (umowa cesji – k. 27).

Pismem z dnia 27 lutego 2012 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. wezwała (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłaty kwoty 804,42 złotych. Zakład ubezpieczeń wypłacił odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 500 złotych (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie załączonych do akt niniejszej sprawy, a wskazanych wyżej dokumentów.

Sąd dał wiarę tym dokumentom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka P. P., albowiem świadek przedstawił okoliczności spontanicznie, wskazując, że niektórych okoliczności nie pamięta, innych nie jest pewny.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 822 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz zostaje zawarta umowa ubezpieczenia.

Poza powyższym unormowaniem problematyka umów odpowiedzialności cywilnej uregulowana jest w przepisach szczególnych, tj. ustawie z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152). Stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 tejże ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem tym objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 powołanej ustawy).

W toku procesu powód dochodził zwrotu wydatków poniesionych z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Podstawę niniejszego żądania stanowi przepis art. 436 § 1 kc.

Stosownie do treści przepisu art. 436 § 1 kc razie samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Nie ulega wątpliwości, że sprawca kolizji ponosi odpowiedzialność w oparciu o art. 436 § 1 kc, a tym samym i pozwana ponosi odpowiedzialność z mocy tego przepisu, nie wykazała bowiem zaistnienia okoliczności egzoneracyjnych.

W obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym OC ma zastosowanie zasada pełnego odszkodowania wyrażona w art. 361 § 2 kc, a zakład ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności gwarancyjnej wypłaca poszkodowanemu świadczenie pieniężne w granicach odpowiedzialności sprawcy posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego (art. 822 § 1 kc). Suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń nie może być jednak wyższa od poniesionej szkody (art. 824¹ § 1 k.c.)

Zgodnie z art. 361 kc zobowiązany do odszkodowania winien wypłacić odszkodowanie w pełnej wysokości, tj. odpowiadającej rozmiarom wyrządzonej szkody. Poszkodowany będzie zatem mógł domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (zakładu ubezpieczeń) odszkodowania obejmującego poniesione koszty prac naprawczych, w wyniku których uszkodzony samochód doprowadzony zostaje do stanu technicznej używalności odpowiadającej stanowi przed uszkodzeniem.

Odszkodowanie z ubezpieczenia cywilnego posiadacza pojazdu (sprawcy szkody) należne poszkodowanemu obejmuje koszty najmu pojazdu zastępczego. Sąd Rejonowy podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej (uchwała z dnia 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28).

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy wskazać należy, iż najemca używał samochodu do dojazdu do pracy, do codziennego użytku, dojazdu do miejsca zamieszkania (oświadczenie – k. 33).

W przedmiotowej sprawie pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej ze sprawcą przedmiotowej szkody. Kwestionowała istnienie roszczenia powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości. Twierdzenia pozwanej uznać jednak należy za nieuzasadnione.

Nieuprawnione jest stanowisko pozwanej, iż przedmiotowa umowa nie ma charakteru umowy najmu. Wbrew stanowisku pozwanej podnieść należy, iż strony umowy najmu przewidziały wynagrodzenie za korzystanie z pojazdu. Do takiego wniosku prowadzi wykładnia treści umowy dokonana zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 65 § 2 kc. Bez wątplenia w przedmiotowym wypadku zamiarem stron nie było oddanie samochodu do bezpłatnego używania, skoro powodowa spółka prowadzi działalność gospodarczą polegającą na wynajmie samochodów. Podnieść należy, iż przedmiotowa umowa ma charakter umowy adhezyjnej, zawieranej przez przedsiębiorcę, który świadczy usługi danego rodzaju, a stosowanie w takim wypadku taryfikatorów usług jest faktem notoryjnym. Trudno zresztą inaczej określić wartość świadczenia dłużnika, skoro czas trwania wynajmu pojazdu nie jest przewidziany z góry, bo zależy od czasu naprawy. Do takiego też taryfikatora odsyłała umowa najmu – cennik (...) ((...)) – pkt IV.1 umowy (k. 24), gdzie znajduje się zapis, że strony ustalają, że wysokość czynszu najmu pojazdu będzie ustalona na podstawie cennika (...) ((...)). Jak wynika z tego cennika najemca P. P. zaakceptował ten cennik, w zeznaniach potwierdził, że cennik ten przedstawiono mu do zapoznania się (k. 173).

W świetle powyższego przyjąć należy, iż przedmiotowa umowa była ważna – określała w sposób prawidłowy essentialia negotii oraz, że powstała po stronie poszkodowanego szkoda, a zatem doszło do przelewu wierzytelności na rzecz powoda.

Bez znaczenia dla istnienia odpowiedzialności pozwanego jest to, czy najemca samochodu zastępczego poniósł koszty wynajmu, w sytuacji, gdy dokonał przelewu wierzytelności z tego tytułu, nie otrzymując wynagrodzenia z tytułu sprzedaży wierzytelności. Albowiem stan jego majątku byłby taki sam, gdyby poniósł koszty wynajmu, a następnie uzyskał od nabywcy wierzytelności wynagrodzenie równe poniesionym kosztom wynajmu. Ważne jest, że po stronie nabywcy wierzytelności istnieje uszczerbek w postaci niepokrytych kosztów wynajmu samochodu zastępczego.

Co do kolejnego zarzutu pozwanej kwestionującego wysokość należnego odszkodowania, Sąd w całości podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie V Ca 3058/11. Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 lutego 2012 roku, iż poszkodowany ma prawo wynająć pojazd zastępczy, a dłużnik zobowiązany jest do pokrycia kosztów z tym związanych. Poszkodowany ma prawo wyboru oferty będącej w zasięgu ręki, np. korzystając z oferty zakładu naprawczego, który pośredniczy w zawieraniu umów z przedsiębiorcą zajmującym się wynajmem samochodów. Poszkodowany ma prawo korzystać z samochodu zastępczego tak długo, jak długo jego samochód jest unieruchomiony w warsztacie samochodowym, nie mając żadnego wpływu na czas naprawy. Dłużnik może kwestionować wybór kontrahenta przez poszkodowanego, musiałby jednak wykazać, że poszkodowany zachował się przy tym nielojalnie, doprowadzając – umyślnie lub przez niedbalstwo – do powiększenia szkody. Niewystarczające jest zatem ustalenie, że pojazd naprawiany był dłużej, niż powinien, albo że koszt wynajęcia odbiega od stawek rynkowych. Trzeba jeszcze wykazać, że wynika to z nielojalnego działania cedenta.

W świetle powyższego wskazać należy, że pozwana nie wykazała nielojalnego działania poszkodowanego (cedenta) – takie działanie nie wynika z treści zeznań złożonych w charakterze świadka przez najemcę P. P., a zatem powoływane przez nią argumenty, iż stawki odbiegają od rynkowych, że naprawa trwała zbyt długo, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Stąd też Sąd pominął wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego.

Wbrew stanowiska pozwanej, wysokość odszkodowania (koszt wynajmu samochodu zastępczego) nie wynika tylko z faktury VAT, ale również z treści umowy i załącznika do niej w postaci Cennika (...) ((...)).

Wobec tego, że pozwana wypłaciła powodowi kwotę 500 złotych, należy mu się dalsze odszkodowanie w kwocie dochodzonej pozwem – 304,42 złotych.

Mając powyższe na uwadze – w oparciu o wyżej powołane przepisy – Sąd orzekł jak w punkcie I i II wyroku.

Rozstrzygnięcie o odsetkach oparto na treści art. 481 § 1 kc. Stosownie do przepisu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie powódka zgłosiła pozwanemu roszczenie o wypłatę kwoty wynikającej z najmu pojazdu pismem doręczonym dnia 23 grudnia 2011 roku (k. 17), a zatem odsetki od odszkodowania należne są jej od dnia następnego po upływie 30-dniowego terminu, tj. od 29 stycznia 2012 roku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1331/00, niepublikowany). A zatem żądanie odsetkowe podlegało oddaleniu w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 100 zd. 2 kpc. W niniejszej sprawie Sąd w przeważającej części uwzględnił powództwo. Dlatego też to pozwana jest tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, w związku z tym obowiązana jest zwrócić powodce poniesione przez nią koszty procesu. Warunkiem zasądzenia od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika kosztów procesu jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem pełnomocnik powódki wniósł o zasądzenie kosztów procesu w pozwie. W skład kosztów należnych stronie powodowej wchodzi wynagrodzenie adwokata w kwocie 60 złotych (§ 2 w zw. z § 4 w zw. z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.), opłata sądowa od pozwu w wysokości 30 złotych (oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych).